

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 510/2019-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátska kancelária, Farská 12, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na obhajobu zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Tpo 84/2018 zo 14. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2019 doručená „opakovaná“ ústavná sťažnosť [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
(ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na obhajobu zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tpo 84/2018 zo 14. novembra 2018.

2. Z obsahu „opakovanej“ ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ už v minulosti, konkrétne 30. júla 2019 doručil ústavnému súdu ústavnú sťažnosť pre namietané porušenie tých istých základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom, ako je to v aktuálnom prípade, ku ktorému malo dôjsť tým istým uznesením krajského súdu pod č. k. 1 Tpo 84/2018-174 zo 14. novembra 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 Tp 130/2018 z 19. októbra 2018, ktorá bola uznesením ústavného súdu pod č. k. II. ÚS 221/2019-14 z 5. septembra 2019 vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu bola ústavná sťažnosť sťažovateľa odmietnutá ako podaná oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

3. Opätovné podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľ odôvodnil tým, že v čase rozhodovania vo veci *„nebol Ústavný súd SR kompletne personálne obsadený, úplne a profesionálne mohol začať fungovať až potom, ako dňa 10. 10. 2019 prezidentka SR vymenovala zostávajúcich šesť nových sudcov Ústavného súdu SR...“*

Tým, že sťažnosti, ktoré som podávala, boli odmietnuté z dôvodov v nich uvedených, ktoré rozhodnutia, navodzujú presvedčenie, že takýmto spôsobom sa zbavoval ÚS SR veľkého množstva nápadov, ktoré sa nahromadili v čase, keď pracoval doslova v provizórnych podmienkach.

Pri tejto príležitosti mi nedá poukázať na postup istého politického subjektu, ktorému rovnako pre formálne nedostatky bola odmietnutá sťažnosť v prípade volieb do Európskeho parlamentu s tým, že toto rozhodnutie sa udialo v čase, keď nebol ÚS SR v kompletnom zložení, takže je diskutabilné, či rozhodnutia, ktoré boli vydané ÚS SR v takomto nekompletnom personálnom obsadení možno považovať za záväzné a platné.

S názorom ÚS SR, že vo veci sťažnosti nemôže konať s poukazom na § 56 ods. 2 písm. a) zák. o ÚS SR pre nedostatok právomoci, sa nie je možné stotožniť. Ak teda nie je možné proti rozhodnutiam súdov v prípravnom konaní hľadať právnu ochranu na inej právnej inštitúcii, ktorá vecne prináleží tejto inštitúcii, tak potom je tu daná otázka: Na akú právnu inštitúciu v rámci SR je možné sa obrátiť s požiadavkou, aby boli preskúmané zákonné a ústavné postupy zo strany súdov nižšieho stupňa?!

Na základe uvedeného opakovane podávam túto ústavnú sťažnosť s tým, že od vymenovania doplňujúcich členov ÚS SR pani prezidentkou SR a to dňa 10. 10. 2019 plynie lehota na podanie sťažnosti.“.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho ústavnej sťažnosti takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 od.3 písm. b) a písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu Nitra sp. zn. 1 Tpo/84/2018 zo dňa 14. 11. 2018 porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 1 Tpo/84/2018 zo dňa 14. 11. 2018 sa zrušuje.

[REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] sa prepúšťa z väzby ihneď na slobodu.

[REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov konania, ktoré je povinný Okresný súd v Nitre spolu s Krajským súdom v Nitre spoločne a nerozdielne uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa a to do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon o ústavnom súde.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

12. Prekážka už rozhodnutej veci (res iudicata) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súdu. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O takú prekážku by nešlo, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru a práva na obhajobu zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 84/2018 zo 14. novembra 2018, ktoré sťažovateľ žiada zrušiť. To isté rozhodnutie krajského súdu sťažovateľ napadol ústavnou sťažnosťou z 29. júla 2019 doručenou ústavnému súdu 30. júla 2019, ktorú ústavný súd v tejto časti odmietol uznesením č. k. II. ÚS 221/2019-14 z 5. septembra 2019 ako oneskorene podanú.

14. Rozhodnutie o odmietnutí sťažnosti pre oneskorenosť v okolnostiach danej veci nemožno považovať za rozhodnutie „o podmienkach konania“, ktoré by bolo možné dodatočne splniť (ako to je napr. pri nesplnení zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti).

15. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť sa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol, bolo potrebné ju odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

16. Nad rámec uvedeného ústavný súd pre úplnosť poukazuje na argumentačnú zmätočnosť „opakovanej“ ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ sa nestotožnil s dôvodom odmietnutia jeho predošlej sťažnosti z 29. júla 2019 (doručenej ústavnému súdu 30. júla 2019), spočívajúcim v nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v tejto súvislosti sa pýta, „*na akú právnu inštitúciu v rámci SR je možné sa obrátiť s požiadavkou, aby boli preskúmané zákonné a ústavné postupy zo strany súdov nižšieho stupňa?*!“. Jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na túto otázku však ústavný súd dal sťažovateľovi priamo v uznesení č. k. II. ÚS 221/2019-14 z 5. septembra 2019 a aktuálne len opakuje, že proti vtedy namietanému rozhodnutiu okresného súdu, ktoré teraz nenamieta, vo vzťahu ku ktorému bola ústavná sťažnosť 5. septembra 2019 odmietnutá z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde], bol slovami sťažovateľa „*tou právnu inštitúciou v rámci SR*“ krajský súd, ktorý v prípade zistenia, že súd prvého stupňa neprípustne zasiahol do základných práv sťažovateľa, bol oprávnený a zároveň povinný týmto právam poskytnúť ochranu. Ústavný súd podotýka, že sťažovateľ konanie, v ktorom bola daná príležitosť všeobecnému súdu – krajskému súdu – poskytnúť ochranu jeho základným právam, inicioval podaním riadneho opravného prostriedku. Je teda evidentné, že vo vzťahu k preskúmaniu rozhodnutia okresného súdu predchádzala oprávneniu ústavného súdu právomoc krajského súdu.

17. V opakovanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ už proti rozhodnutiu okresného súdu, prípadne proti jeho postupu nebrojí (pozri navrhovaný petit rozhodnutia v jeho prvom odseku), ale atakuje iba rozhodnutie krajského súdu, vo vzťahu ku ktorému však bola predošlá ústavná sťažnosť odmietnutá ako podaná oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde], nie pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie. To svedčí o absolútnej neadekvátnosti argumentácie v aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

18. Neprijateľným a zároveň ničím nepodloženým je aj podozrenie sťažovateľa o „nezáväznosti a neplatnosti“ rozhodnutí vydaných ústavným súdom v období jeho neúplného personálneho obsadenia sudcami, ani o „zbavovaní sa vecí“ z dôvodu „práce v provizórnych podmienkach“. O ústavnej sťažnosti sťažovateľa z 29. júla 2019 ústavný súd rozhodol bezvýhradne v súlade s procesnými pravidlami definovanými platnou a účinnou právnou úpravou týkajúcou sa konania pred ústavným súdom. V konečnom dôsledku sám sťažovateľ na podporu svojich podozrení neuviedol, ktorému zákonnému alebo ústavnému ustanoveniu ústavný súd pri rozhodovaní o jeho predošlej sťažnosti nedal zadosť.

19. S prihliadnutím na zistené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu